

A stylized green graphic on the left side of the slide, resembling a person's head and shoulders in profile, facing right. The graphic is composed of several overlapping, curved, leaf-like shapes in various shades of green, creating a sense of movement and depth. The background behind the graphic is a light green gradient.

Đại dịch Covid-19

Kinh tế Việt Nam

Hà Nội, 15/10/2020

Bảo dịch Covid-19 & Hệ lụy với thế giới

- Tác động: đảo lộn mọi khía cạnh đời sống con người; vô cùng nghiêm trọng (>37 tr. nhiễm & < 1100K chết. KTTG 2020 suy thoái nặng nề IMF: -4,9%, WB: -5,2%; ¼ việc làm bị ảnh hưởng...)
Kinh tế: cả cung (SXKD đình trệ; chuỗi giá trị đứt gãy), cả cầu (TN giảm) + tâm lý “lo sợ”/“cần trọng” + biện pháp “cách ly địa giới”, “giãn cách xã hội”)
- CS giải cứu: chưa từng có tiền lệ (qui mô & phạm vi; trao quyền, kích hoạt “luật thời chiến”; xử lý giữa chống/khống chế dịch & nới lỏng “bế quan tỏa cảng” duy trì SXKD,...)
- Hồi phục: Khó đoán định; **V, U, W, L** hay **V choãi** (“Nike”)?
Kinh tế khó trở lại như trước dịch trong năm 2021
Một số dấu hiệu tích cực: Vac-xin (hiệu quả; phổ biến); CP nhiều nước học cách ứng xử phù hợp hơn; TM toàn cầu tích cực hơn; Mức độ suy thoái 2020 vẫn sâu, nhưng “nhẹ” hơn chút

Bão dịch Covid-19 & Hệ lụy với thế giới

■ Xu thế lớn (mega-trends)?

1. Địa - chính trị: Sự nổi lên của ko ít quốc gia & sự “đi xuống” tương đối của các nước phát triển. Va đập đơn cực - song cực/đa cực; Covid-19 đẩy đối đầu Mỹ - Trung “tất tay” hơn (?).
2. Toàn cầu hóa, hội nhập: FTAs & Sự chi phối chính trị đ/v ktế (dài hạn?!)
3. CMCN 4.0 và công nghệ số: Covid-19 như chất “xúc tác”.
4. Đô thị hóa & CM tiêu dùng: Xanh, an toàn, nhân văn, cá tính. Covid-19 “đẩy” lên, thêm “sự cẩn trọng”

Hàm ý: Sự dịch chuyển mạng SX/chuỗi giá trị toàn cầu GVCs?

- Lợi thế so sánh theo chi phí lao động, vận chuyển, và cả tiện ích dịch vụ kết nối
 - Xử lý thông tin, dữ liệu cùng dịch chuyển tài năng
 - Công nghệ lõi & vai trò hàng hóa chiến lược (thực phẩm; đồ y tế...)
 - Đối tác tin cậy
5. Tài chính-tiền tệ: Fintech, tiền kỹ thuật số & vị thế của USD?
 6. Biến đổi khí hậu: Năng lượng mới và cạnh tranh nguồn lực (như nước).

Bảo dịch Covid-19 & Hệ lụy với thế giới

Song với nhiều rủi ro, bất định

Gián đoạn/vỡ nhịp xu thế?		
• Toàn cầu hóa & hội nhập• GVCs/Mạng SXKD• Chuyển đổi số		Va đập địa-chính trị & cuộc chiến TM/công nghệ. Chủ nghĩa dân túy & bảo hộ; Chuẩn mực dịch chuyển dữ liệu. Thiên tai; dịch bệnh

Bức tranh kinh tế VN & triển vọng

Tác động Covid-19 là rất tiêu cực. Lý do:

- Nỗ lực chống dịch và phải thực thi “giãn cách xã hội” (tháng 4; cuối tháng 7-tháng 8 ở một số tỉnh thành)
- Độ mở cao, tăng trưởng phụ thuộc nhiều vào TM, FDI, du lịch quốc tế, trong khi các đối tác chính lại hứng chịu tổn thất lớn vì covid-19
- Nhiều công ty/DN tham gia vào các chuỗi giá trị toàn cầu (GVCs) và mạng SX khu vực, song lại bị đứt gãy

Bức tranh kinh tế VN & triển vọng

Bức tranh kinh tế

- Tác động hầu khắp các lĩnh vực/ngành nghề. Khoảng 23% tổng tín dụng có vấn đề do Covid-19.
- MOLISA (tháng 7): 30,8 tr. LĐ mất việc, thu hẹp giờ làm, giảm thu nhập. Tỷ lệ lao động có việc làm giảm mạnh nhất trong 10 năm.
Sóng dịch lần 2 tháng 8: 5 triệu LĐ bị ảnh hưởng
- Khảo sát Ban IV Kte tư nhân (đầu th 9): 2% giải thể; 20% dừng; 76% không cân đối đc thu - chi. Chỉ 2% tạm thời chưa bị ảnh hưởng

Bức tranh kinh tế VN & triển vọng

	6 tháng 2020 (%)	9 tháng 2020 (%)
Tăng trưởng GDP (Nông nghiệp/CN chế biến/Dịch vụ)	1.81 (1.72/4.96/-1.76)	2.12 (1.84/4.60/1.37)
Lạm phát bình quan (theo CPI)	4.19	3.85

■ Dự báo tăng trưởng

- WB (đầu th 7): 2.8% 2020 & 6.8% 2021 (KB cơ sở)
- IMF (cuối th 6): 2.7% 2020 & 6.6% 2021
- MPI (2 KB th 5): 3.6% - 4.4% & 4.5% - 5.0% 2020
- CIEM (2 KB th 7): 2.1% & 2.6% 2020
- *Góc nhìn CP VN: Mục tiêu khoảng 5% 2020 (tháng 5) & 3% - 4% (đầu tháng 7). 2% - 3% (tháng 8 & 9)*

Hiệu lực của những nỗ lực chung

Nỗ lực Chính phủ

- Kịp thời, quyết liệt và chủ động (cả trong chống dịch với chi phí thấp + ban hành CS hỗ trợ: Chỉ thị 11; NQ 41; NQ 42...tháng 3 & 4).
- Số 1 là không chế dịch; đi trước nhiều quốc gia, từ cuối tháng 4: bỏ "giãn cách XH" + Dập dịch đợt 2 tháng 8. **"Mở cửa lại" kinh tế là biện pháp quan trọng nhất giúp SXKD duy trì, cầm cự và có thể phục hồi**
- Hỗ trợ sản xuất kinh doanh, nhưng duy trì/không phá vỡ ổn định kinh tế vĩ mô
- Bám sát tình hình, lắng nghe DN, xây dựng kịch bản khác nhau, kể cả xấu nhất, để có phương án xử lý thích hợp nhất có thể

Hiệu lực của những nỗ lực chung

Các chính sách hỗ trợ lần 1	Kết quả
<u>Giải pháp an sinh xã hội</u>: 62K tỷ VNĐ, khoảng 20 triệu <u>Giải pháp tiền tệ</u>: NHNN hạ lãi suất điều hành 2 lần (1,5 điểm %)+ NHTM giãn, hoãn, khoan nợ (2 triệu tỷ VNĐ) + gói tín dụng > 700.000 tỷ VNĐ với lãi suất ưu đãi 0,5-2,5 điểm % + giảm phí dịch vụ <u>Giải pháp tài khóa</u>: Giãn hoãn nộp thuế, tiền thuê đất ("phủ" 98% số doanh nghiệp & giá trị 180K tỷ VNĐ) + miễn, giảm một số thuế, phí <u>Giải pháp thúc đẩy đầu tư công</u>: đẩy nhanh giải ngân vốn chưa "tiêu" năm 2019 và vốn kế hoạch 2020, 700K tỷ VNĐ. <u>Các giải pháp đi kèm</u>: Truyền thông, minh bạch thông tin + Cải cách hành chính, hoàn thiện chính phủ điện tử, nhất là các cổng dịch vụ công	Tốc độ thực hiện nhìn chung chậm Tiếp cận các "gói" hỗ trợ khó khăn; tác động thiết thực còn hạn chế The image shows a yellow poster with a silhouette of a runner in red and orange. The text on the poster is in red and black: 'TỐC ĐỘ TIẾN ĐỘ VÀ QUYẾT ĐOÁN'. At the bottom, there is a small URL: 'www.shoptranhtreotuong.com'.

Hiệu lực của những nỗ lực chung

Nỗ lực doanh nghiệp

Vươn lên trong khó khăn	Kết quả
<u>Cắt giảm chi phí</u>: Từ “ngủ đông” đến giữ lại phần “core” nhất (hoạt động, nhân sự) + Duy trì quan hệ/tìm hiểu đối tác & thị trường (mới) <u>Chuyển đổi mô hình kinh doanh</u>: Cách thức mới tương tác nhân viên, khách hàng, thị trường (nhờ công nghệ số). Lập “phòng tác chiến” xử lý nhanh <u>Chuyển đổi sản phẩm</u>: nhu cầu thị trường (mặt hàng thiết yếu...); gắn với xu thế tiêu dùng <u>Bám thông tin (dịch bệnh), tìm cơ hội</u>: Tiếp cận thị trường ngay khi có điều kiện + khai thác thị trường trong nước <u>Tận dụng CS nhà nước</u>: Tiếp cận các gói hỗ trợ + đầu tư phát triển hạ tầng	DN Việt ko phó mặc “số phận”. Không ít vượt khó; tạo tiền đề bước phát triển tiếp theo. Song nhìn chung chưa là chưa đủ do “sức” có hạn (nhất là SMEs) The illustration shows four stylized human figures in blue, pushing large red geometric shapes. One figure is pushing a large red sphere, another is pushing a tall red rectangular block, and two others are pushing smaller red rectangular blocks. The background is light blue with horizontal lines. The logo 'Corebiz' is visible in the top left corner of the illustration.

Bước đi hiện thời và tiếp theo

- Tiếp tục thực thi hiệu quả CS hỗ trợ cùng các biện pháp bổ sung (như kéo dài thời hạn xử lý nợ và đóng thuế, phí; giảm thuế, phí cùng hỗ trợ một số cty/tập đoàn lớn)
- Xem xét “gói” kích thích/hỗ trợ lần 2 (qui mô đủ lớn; diện & điểm; cả năm 2021; gắn với tái cấu trúc & xu thế). VN vẫn còn nguồn lực để thực hiện
- Đẩy mạnh cải cách cơ cấu thích ứng với các xu thế phát triển mới
- Tận dụng lợi thế các FTAs & chiến lược đầu tư nước ngoài trong dịch chuyển GVCs
- Quan tâm đến quản trị rủi ro và sự bất định; đảm bảo khả năng chống chịu của nền kinh tế

Bước đi hiện thời và tiếp theo

CS & Cải cách đến 2019	Bước tiếp
Ổn định kinh tế vĩ mô (từ 2011)	“Gói” kích thích/hỗ trợ lần 2 (!) đồng thời đảm bảo khả năng chống chịu của nền ktế
Cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh (đặc biệt từ 2014)	Đẩy nhanh cải cách hành chính và xây dựng CP điện tử/CP số
Tái cấu trúc nền kinh tế (DNNN; TC-NH; Đầu tư công)	Chú trọng cả phát triển khu vực tư nhân cùng khu vực nông nghiệp, du lịch, và một số cụm liên kết ngành.
Hội nhập quốc tế sâu rộng (TPP/CPTPP; EVFTA: AEC và RCEP; một số FTAs song phương, ...)	Thực thi hiệu quả (CPTPP từ 1/2019 & EVFTA từ 8/2020). RCEP: ký kết cuối 2020? Thu hút FDI chất lượng, nhất là các TĐ/Cty hàng đầu trong xu thế dịch chuyển GVCs
Thúc đẩy năng suất & sáng tạo/Startups (nhất là từ 2015)	Mobile money, Fintech; Chương trình CDS Quốc gia (6/2020); Chiến lược/Chương trình AI (?); Các trung tâm sáng tạo mới....

Bước đi hiện thời và tiếp theo

Vài điều về mô hình phát triển

- “bền vững; bao trùm; sáng tạo; lấy con người làm trung tâm”

Thị trường: Hiệu quả. Nhà nước: phân phối.

Tổ chức XH: “cân bằng”/sửa thất bại TT & NN

- Mô hình hiệu quả: Hướng về XK; Tận dụng FDI, tham gia chuỗi giá trị; Đột phá công nghệ (CĐS) và sáng tạo (Hệ thống sáng tạo quốc gia lấy DN làm trung tâm) + thể chế thị trường hiện đại, hội nhập
- Hiệu quả và phát triển bền vững: “đánh đổi” (ngắn hạn và dài hạn?). Tiếp cận mới: kinh tế xanh; kinh tế tuần hoàn; DN bền vững; DN xã hội...

Thay lời kết

“Trong nguy có cơ”

Tinh thần “thời chiến”: quyết liệt, khẩn trương, linh hoạt

“Tư duy lại, Thiết kế lại, Xây dựng lại” trong 1 TG đổi thay